

Broj: 05-40-46/20-3
Travnik, 07.04.2020. godine.

OPĆINSKE SLUŽBE CIVILNE ZAŠTITE
OPĆINSKI STOŽERI CIVILNE ZAŠTITE
- SVIMA –

PREDMET: Preporuke za poduzimanje preventivnih mjera zaštite i spašavanja od požara na otvorenom prostoru na području Kantona Središnja Bosna, dostavlja se,-

U cilju poboljšanja i jačanja kapaciteta za smanjenje rizika nastajanja šumskih i drugih požara potrebno je da se negativni efekti svedu na najmanju moguću mjeru putem preventivnog djelovanja, potrebno je da nadležna ministarstva, tijela uprave, institucije, pravne osobe, građani, vlasnici i korisnici šuma, građevina i prostora blagovremeno planiraju, organiziraju i provode propisane preventivne mjere zaštite od požara kao i nadzor nad provođenjem tih mjera na svim mjestima, objektima i prostorima koji mogu biti ugroženi požarom (građevine i samostalna postrojenja trajno povezana sa tlom, prometne, vodoprivredne i energetske građevine, površine sa pripadajućim instalacijama, telekomunikacijske i komunalne građevine i instalacije, proizvodne i druge građevine, postrojenja, skladišta, objekti na vodenim površinama, trgovi, javne površine, igrališta, šume, šumska i poljoprivredna zemljišta)

Obzirom na visoke temperature posljednjih dana i prognostičke najave visokih temperatura u našem području postoji velika vjerojatnoća izbijanja velikih požara na otvorenim prostorima, prvenstveno u šumama te šumskom zemljištu. Stoga u cilju prevencije želimo ponovno podsjetiti građane da je zabranjeno paljenje vatre u blizini šumskog i drugog raslinja, te da je potrebno poduzeti sve mjere opreza kako ne bi došlo do požara i ugrožavanja ljudskih života i materijalnih dobara. Osnovni cilj je pravovremeno gašenje početnih požara u šumama i otvorenom prostoru u fazi slabog intenziteta da bi se spriječilo njegovo širenje. Potrebno je apelirati na sve građane, poljoprivrednike, izletnike da se pridržavaju zakonskih odredbi, da ne pale vatru na nedozvoljenim mjestima, da ne ostavljaju upaljenu vatru bez nadzora, da ne uništavaju prirodu i okoliš, jer mala nepažnja može izazvati velike posljedice. Za osobe koje pale vatru na otvorenom predviđene su novčane kazne i kaznena odgovornost zbog dovođenja u opasnost života i imovine.

Iskustva iz prethodnih godina pokazuju da požari predstavljaju nepogodu koja izaziva velike štete i po učestalosti pojavljivanja je na prvom mjestu. Posebno se ističu šumski požari, odnosno požari na otvorenom prostoru. U periodu pojačane opasnosti od požara neophodno je poduzeti potrebne pripreme kako bi pojavu požara sveli na najmanju moguću mjeru, a odgovor na eventualne požare bio maksimalno efikasan.

Šumski požari rjeđe nastaju prirodnim uzrocima, a znatno češće kao rezultat čovjekovog djelovanja, te je u tom smislu potrebno planirati preventivne i represivne mjere u cilju minimiziranja pojava požara na otvorenom prostoru, posebno šumskih požara.

U cilju pravovremenog poduzimanja preventivnih mjera za zaštitu od šumskih požara i spremnosti na adekvatne odgovore u slučaju pojave požara neophodno je ostvarivanje pune suradnje kantonalnih uprava civilne zaštite i općinskih/gradskih službi civilne zaštite sa nadležnim upravnim organizacijama i organima vlasti, privrednim društvima i drugim pravnim osobama. Potrebno je naročito intenzivirati suradnju sa nadležnim kantonalnim ministarstvima i sa Kantonalnom upravom za šumarstvo i ŠGD "Srednjobosanske šume".

Ove preporuke poslužit će općinskim službama civilne zaštite da utvrde precizne aktivnosti s ciljem poboljšanja i jačanja kapaciteta za smanjenje rizika od požara na području općine. Utvrđene aktivnosti zahtijevaju koordiniran pristup široke lepeze aktera kao što su nadležni organi uprave, institucije, pravne osobe i građani, odnosno vlasnici i korisnici šuma, građevina i prostora.

U cilju preventivnog djelovanja, strukturama civilne zaštite dajemo sljedeće Preporuke za organiziranje i provođenje preventivnih mjera zaštite od šumskih i drugih požara u požarnoj sezoni:

1. Provjeriti stanje planskih dokumenata i materijalnih resursa potrebnih za preventivno i operativno djelovanje struktura zaštite i spašavanja u cilju smanjenja rizika od požara.
2. Odgovorni subjekti – nosioci zaštite od požara (tijela uprave, institucije, pravne osobe i građani, odnosno vlasnici i korisnici šuma, građevina i prostora), potrebno je da izvršavaju odgovarajuće mjere na planiranju, organiziranju i provođenju preventivnih mjera zaštite od požara, kao i zadatke koji su utvrđeni u planovima zaštite od požara.
3. U cilju prevencije požara informativno djelovati osobnim kontaktima sa ljudima koji žive u blizini šuma i šumskog zemljišta ili se šumama koriste, ukazati na potrebu odgovornog ponašanja sa aspekta požara u šumama, te upozoriti na sankcije za izvršitelje podmetanja požara koje su decidno definirani Krivičnim zakonom Federacije BiH. Sankcijama za izvršioce podmetanja požara dati poseban publicitet. Posebno djelovati prema lovačkim društvima, planinarskim društvima, izviđačkim organizacijama, stanicama gorskih službi spašavanja (GSS) i sličnim organizacijama čiji članovi često borave na otvorenim prostorima (šumama, planinama i sl.), a koji bi bili primjeri i propagatori odgovornog ponašanja i podizanja svijesti na zaštiti šuma od požara.

4. Potrebno je da jedinice lokalne samouprave organiziraju sastanke sa policijskim postajama/stanicama, u cilju efikasnijeg sprječavanja piromanije i sankcioniranja osoba koje namjerno izazivaju požare.
5. U skladu sa Zakonom o zaštiti od požara i vatrogastvu (Službene novine Kantona Središnja Bosna, broj: 15/12) potrebno je da nadležna tijela jedinica lokalne samouprave donesu odgovarajuće odluke ili druga pravna akta kojim će se bliže urediti način:
  - spaljivanja korova i biljnog otpada, uvjete i način obavljanja takvih radnji, kao i nadzor nad njihovim provođenjem,
  - čišćenja i održavanja putnih područja od nazočnosti lako zapaljivih i drugih materija koje bi mogle izazvati požar ili omogućiti njegovo širenje (posebno područja uz javne prometnice koje prolaze kroz šumska područja sa visokim stupnjem rizika od požara),
  - korištenja otvorene vatre u blizini šuma, ako to nije drugim propisom propisano.
6. Jedinice lokalne samouprave u suradnji sa nadležnim pravnim osobama koja gazduju šumama trebaju utvrditi planove osmatranja i obilaska šumskih gazdinstava, te definirati snage i sredstva koja će u slučaju požara biti upotrijebljena na gašenju požara. Za tu namjenu potrebno je izraditi i primjenjivati jasne i efikasne operativne procedure, kao i osigurati neophodnu opremu (dvoglede, karte, vozila, metlarice, brentače, vodosnabdijevanje i sl.). Osnovni cilj je pravovremeno gašenje početnih požara u šumama i otvorenom prostoru u fazi slabog intenziteta da bi se spriječilo njihovo širenje i gubitak kontrole na požarištu.
7. Pravne osobe koja gazduju šumama treba da poduzmu sljedeće preventivne mjere:
  - prorjeđivanje sastojina, posebno u blizini putova i na rubovima šuma,
  - kresanje i uklanjanje suhog granja i ostalog lako zapaljivog materijala,
  - pravljenje novih i održavanje postojećih prosjeka, po potrebi sa elementima šumskih putova,
  - provođenje i drugih preventivnih mjera koje su u funkciji zaštite šuma od požara, a koja su pozitivnim zakonskim propisima obaveza pravnih osoba koja gazduju šumama.
8. Pravne osobe u čijoj nadležnosti su trase elektroenergetskih vodova, dužna su provoditi mjere zaštite od požara na trasama i pripadajućim elektroenergetskim objektima (posebno onim koji se nalaze na šumskim i drugim područjima na kojima je prisutna povećana opasnost od požara).

9. Korisnici šuma i vlasnici privatnih šuma dužni su da redovno obavještavaju kantonalna i općinska tijela nadležna za poslove civilne zaštite o svim požarima u šumama i na šumskom zemljištu.
10. U cilju pravilnog postupanja u provođenju propisanih postupaka i radnji za ostvarivanje efikasnog planskog djelovanja u akcijama gašenja velikih požara na području jedinica lokalne samouprave i kantona u Federaciji BiH, potrebno je da u skladu sa odredbama čl. 94. do 96., članom 98. i čl. 102. i 103. Zakona, izvrše aktivnosti u cilju adekvatnog odgovora na požarnu opasnost.
11. U vezi traženja pomoći od Oružanih snaga BiH i međunarodne pomoći, potrebno je pridržavati se uputa koje je Federalna uprava civilne zaštite svojim ranijim aktima uputila kantonalnim upravama i općinskim/gradskim službama za civilnu zaštitu.
12. Jedinice lokalne samouprave sa službama civilne zaštite trebaju pripremiti odgovarajuće upute, obavijesti i upozorenja koja će se putem medija (web portala, tiska, radio i TV emisija, službene internet stranice i dr.) koristiti za pravovremeno informiranje građana, pravnih osoba i drugih subjekata, sa eventualnim opasnostima koja se mogu prouzrokovati nesavjesnim loženjem (paljenjem) vatre na otvorenom prostoru, mjerama zaštite koje su dužni poduzimati u skladu sa važećim propisima, te sankcijama za izvršioce podmetanja šumskih požara.
13. Sagledati stanje u vatrogasnim postrojbama području općine i po potrebi, u vrijeme povećane opasnosti od izbijanja požara, angažirati potreban broj vatrogasaca u profesionalne vatrogasne jedinice na način propisan članom 111. Zakona.

DIREKTOR

Nikica Stipinović

DOSTAVITI:

- Naslovu,
- a/a.